

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7Csp/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120380273
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:6120380273.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v spore žalobcu: 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: M. J. N.. XX.XX.XXXX, A. B. W. X, v konaní o zaplatenie 550,26 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 416,73 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 16.04.2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 52 % s tým, že o výške tejto náhrady súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca (pôvodne pod obchodným menom Poštová banka, a. s.) sa podanou žalobou pôvodne podanou na upomínací súd Okresný súd Banská Bystrica vedenou pod sp. zn. 21Up/1789/2020 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 482,63 eur, úroku z istiny vo výške 29,71 eur (ide o súčet zmluvného úroku a zákonného úroku z omeškania od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru), zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 482.63 eur od 16.04.2019 do zaplatenia, poplatkov vo výške 37,92 eur, ako aj náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 01.06.2018 uzatvorili žalobca v právnom postavení veriteľa a žalovaný v právnom postavení dlžníka zmluvu o spotrebiteľskom Ú. Č.. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli aj obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery (ďalej aj „OP“), pričom všetky súčasti zmluvy o úvere sú uložené v registri OpP vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod číslom OpP 1OpP/78/2018. Žalovaný svojím podpisom na zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 800 eur (ďalej aj „istina“). Žalovaný sa v zmysle zmluvy zaviazal vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov (všetky tieto peňažné plnenia ďalej spolu aj „úver“). Žalovaný neplnil úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru žalobca v zmysle ustanovenia § 565 zákona č. 40/1964 zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“) v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 OZ upozornil žalovaného na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a nakoľko žalovaný na upozornenie nereagoval, vyhlásil dňa 15.04.2019 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný dlžnú sumu z úveru neuhradil, a to ani len čiastočne. Jednotlivé splátky žalovaného do zosplatenia úveru sú uvedené v aktuálnom stave úveru, v časti zaplatené splátky vyhotovenom z bankového informačného systému žalobcu, ktorý je vedený v súlade s ustanovením § 40 ods. 8 a 9 zákona č. 486/2001 z.z. o bankách v platnom znení. Žalobca pred podaním žaloby výzvou

zo dňa 31.08.2020 opätovne vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Žalovaný však do dnešného dňa žiadnu ďalšiu splátku úveru neuhradil. Súlade so zmluvnými dokumentami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi aj úroky. V zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 13.80 % ročne. Napriek tomu, že v súlade s obchodnými podmienkami, je žalobca v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, oprávnený ďalej úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve, žalobca si neuplatňuje voči žalovanému zmluvné úroky po zosplatnení úveru. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovanému od momentu zosplatnenia úveru len zákonné úroky z omeškania, a to v súlade s ustanovením § 3 nariadenia vlády slovenskej republiky č. 87/1995 z.z., v zmysle ktorého je výška úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V nadväznosti na to je výška úroku z omeškania určená vo výške 5 %. Určujúcim dátumom pre začatie úročenia zákonným úrokom, a to percentom z dlžnej istiny úveru po jeho zosplatnení, je deň nasledujúci po zosplatnení úveru.

2. Upomínací súd dňa 06.10.2020 vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu v sume 550,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 482,63 eur od 16.04.2019 do zaplatenia, alebo aby podal odpor. Zároveň ho zaviazal na náhradu trov konania. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetný platobný rozkaz sa nepodarilo žalovanému doručiť do vlastných rúk.

3. Upomínací súd preto výzvou zo dňa 15.06.2021 v súlade s § 10 ods. 1 Zákona č. 307/2016 Z. z. vyzval žalobcu na podanie návrhu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Na túto výzvu právny zástupca žalobcu reagoval tak, že navrhuje pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa Civilného sporového poriadku. Upomínací súd dňa 23.06.2021 postúpil vec Okresnému súdu Vranov nad Topľou.

4. V podaní doručenom súdu právny zástupca žalobcu uviedol, že žalovaný sa zaviazal vrátiť veriteľovi svoj dlh prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 73,10 eur vždy k 15. dňu v mesiaci (posledná splátka vo výške 73,09 eur dňa 15.06.2019). Dátum prvej splátky bol nastavený na 15.07.2018. Žalovaný v období od poskytnutia úveru vykonal úhrady vo výške 383,27 eur, z ktorých bolo na poplatky zaúčtovaných 21,76 eur, na úroky (úrok z omeškania a zmluvný úrok) 44,14 eur a na istinu 317,37 eur. Z uvedeného vyplýva suma žalovanej istiny („čistá istina“ - uvedená v návrhu na vydanie platobného rozkazu) ako rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 800,- eur a započítanými úhradami na istinu 317,37 eur, t. j. 482,63 eur. Po podaní žaloby žalovaný nevykonal žiadne ďalšie platby na úhradu dlžnej sumy. Žalobca vyčísluje výšku nesplatených úrokov z istiny od začatia čerpania úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (t.j. do 15.04.2019) - ide o súčet dlžného zmluvného úroku a zákonného úroku z omeškania od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (žalobca si so žalovaným dohodli v zmluve úrokovú sadzbu vo výške 13,80 % p. a.). Vyčíslené úroky z istiny spolu: zmluvný úrok z istiny: 70,88 eur; úrok z omeškania: 2,96 eur; spolu: 73,84 eur z toho úhrady žalovaného započítané na úroky: 44,14 eur; z toho neuhradené úroky z istiny: 29,70 eur; z toho neuhradené úroky z istiny uplatnené v žalobe: 29,71 eur. Žalobca teda vyčíslil konajúcemu súdu zmluvný úrok a úrok z omeškania od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom od súčtu týchto dvoch položiek odpočítal platby žalovaného, ktoré v uvedenom období započítal na úroky a dospel tak k sume úroku z istiny uplatňovaného v žalobe vo výške 29,71 eur (rozdiel vo výške 0,01 eur vznikol v dôsledku zaokrúhľovania na dve desatinné miesta). Žalobca si ďalej žalobným návrhom uplatňuje aj poplatky v celkovej výške 37,92 eur (uvedené poplatky sú účtované v zmysle zmluvy a sadzobníka poplatkov), pričom ide o nasledujúce poplatky: poplatok za 1. upomienku v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 02.01.2019), poisťné v sume 0,96 eur (vznik pohľadávky dňa 15.01.2019), poplatok za 2. upomienku v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 28.01.2019), poisťné v sume 0,96 eur (vznik pohľadávky dňa 15.02.2019), poplatok za upozornenie pred výzvou v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 18.03.2019), poplatok za výzvu na splatenie úveru s prísl. v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 15.04.2019). Uvedené preukazuje opätovne aj listina aktuálny stav úveru (str. 2, časť „nezaplatené poplatky“).

5. Žalobca k žalobe doložil aktuálny stav úveru ku dňu 31.08.2020, výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 18.03.2019, výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 15.04.2019, predžalobnú výzvu zo dňa 31.08.2020, zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička zo dňa 01.06.2018.

6. Žalobca ani právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavili. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčast' z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a z dôvodu hospodárnosti konania.

7. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil. Svoju neprítomnosť neospravedlnil, pojednávanie odročit' nežiadal.

8. Žalobca pôvodne podnikajúci pod obchodným menom W. A., P.B.. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 01.06.2018 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - dobrá pôžička, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 800 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 12 mesačných splátkach po 73,10 eur zloženej z výšky mesačnej anuitnej splátky vo výške 72,14 eur a mesačných nákladov spojených s poistením schopnosti splácať úver vo výške 0,96 eur. Výška poslednej mesačnej splátky je 73,09 eur z toho výška mesačnej anuitnej splátky vo výške 72,13 eur a mesačných nákladov spojených s poistením schopnosti splácať úver vo výške 0,96 eur. Fixná úroková sadzba 13,80 % p.a., RPMN banky 21,70 % p.a., priemerná RPMN na trhu 16,05 %, odplata za poskytnutý úver 17,24 %, najvyššia prípustná hodnota odplaty 32,10 %. Celková čiastka 893,19 eur. Splatnosť prvej mesačnej splátky dňa 15.07.2018. Poplatok za poskytnutie úveru pri čerpaní na účet v banke vo výške 16 eur.

9. Podľa čl. 4 Práva a povinnosti zmluvných strán bod 4.1 zmluvy prvá veta dlžník je povinný splácať úver anuitným spôsobom, mesačnými splátkami vo výške uvedenej v Zmluve v mene euro a v termínoch ich splatnosti spôsobom uvedeným v bode 2.2 Zmluvy.

10. V zmysle čl. 4 Práva a povinnosti zmluvných strán bod 4.2 zmluvy poskytnutím prostriedkov zo Zmluvy vzniká dlžníkovi záväzok poskytnuté peňažné prostriedky banke vrátiť a zaplatiť zmluvné úroky a prípadne poplatky, úroky z omeškania, náklady spojené s poistením (ak bolo uzavreté) a plniť ostatné povinnosti v zmysle Zmluvy a Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery (ďalej len „OP“). Dlžník podpisujúci túto Zmluvu sa zaväzuje platiť úroky vo výške špecifikovanej v bode 2.2 Zmluvy z nesplatených istín odo dňa poskytnutia úveru až do úplného splatenia istiny.

11. V prípade riadneho nesplácania úveru je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. V prípade omeškania dlžníka s platením splátok je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný, ak je dlžník v omeškaní viac ako tri mesiace so zaplatením splátky a banka upozornila dlžníka na uplatnenie tohoto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; úročit' úver úrokom uvedeným v bode 2.2 Zmluvy; úročit' sumu, s ktorej úhradou je dlžník v omeškaní popri úroku aj zákonným úrokom z omeškania počnúc prvým dňom omeškania až do jej zaplatenia; uplatniť si poplatky v zmysle bodu 3.1 Zmluvy; realizovať, resp. uplatniť príslušný druh zabezpečenia úveru (napr. dohoda o zrážkach zo mzdy), ak bol úver zabezpečený; je oprávnená uplatniť si pohľadávku zo Zmluvy žalobou. Oprávnenia uvedené v tomto bode Zmluvy je banka oprávnená si uplatniť jednotlivo aj kumulatívne (čl. 4 Práva a povinnosti zmluvných strán bod 4.5 zmluvy).

12. Upozornením spolu s výzvou na splatenie dlžnej čiastky úveru žalobca listom zo dňa 18.03.2019 vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy z dôvodu, že je v omeškaní so splátkami viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. O doručovaní tejto výzvy žalobcu súdu predložil poštový podací hárok.

13. Žalobca výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 15.04.2019 žalovanému oznámil, že vzhľadom k tomu, že svojím konaním podstatným spôsobom porušili ustanovenia Zmluvy o Ú. Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.06.2018 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, stáva sa úverová pohľadávka k 15.04.2019 predčasne splatnou v celom rozsahu. Zároveň ho vyzval uhradiť dlžnú sumu vo výške 550,26 eur v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. O doručovaní tejto výzvy žalobcu súdu predložil poštový podací hárok.

14. Predžalobnou výzvou zo dňa 31.08.2020 spoločnosť T. E. B..T..Y.. vyzvala žalovaného na poslednú možnosť uhradiť dlh mimosúdne do 07.09.2020 vo výške 677,28 eur.

15. Z podrobného prehľadu čerpaného úveru aj splátok vyplýva, že spolu na poskytnutý úver žalovaný vykonal úhrady vo výške 361,51 eur / dňa 15.07.2018, dňa 15.08.2018, dňa 15.09.2018, dňa 15.10.2018, dňa 15.11.2018 v sume po 72,14 eur a dňa 15.12.2018 v sume 0,81 eur. Z podania žalobcu doručeného po podaní žaloby na súd však vyplýva, že žalovaný vykonal nasledujúce platby:

dňa 01.06.2018 v sume 16 eur, dňa 15.07.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.08.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.09.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.10.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.11.2018 v sume 73,10 eur a dňa 15.12.2018 v sume 1,77 eur. Spolu tak na poskytnutý úver vykonal úhrady vo výške 383,27 eur. Platby navyše predstavujú 16 eur - poplatok za poskytnutie úveru a poistenie.

16. Podľa výpisu z Obchodného registra vyplýva, že W. A., P.B.. si od 03.07.2021 zmenila obchodné meno na XXX.A., P.B..

17. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“) účinného v čase uzavretia zmluvy, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úver.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) sa spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

20. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná,

ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

22. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

23. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

24. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

25. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

26. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

27. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

33. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

34. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

35. Podľa § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka poisťná zmluva obsahuje najmä

- a) výšku poisťnej sumy, v prípade poisťenia osôb výšku zaručenej poisťnej sumy,
- b) výšku poisťného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poisťné alebo bežné poisťné,
- c) poisťnú dobu,

- d) údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,
- e) práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzatvára poisťnú zmluvu,
- f) výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia.

36. Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

37. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

38. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

39. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

40. V zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

41. Podľa § 150 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

42. Podľa § 132 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

43. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

44. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho,

že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

45. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

46. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

47. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci N. H. F. T. D. I. R. W. (C-240/98) a medzi T. F. T. a J. R.. T. D. Y. a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nepochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

48. Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

49. Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu.

50. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

51. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný uzavrel so žalobcom (pôvodne pod obchodným menom W. A., P. B..) dňa 01.06.2018 podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička Č.. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver v sume 800 eur, pričom žalovaný sa zaviazal čerpané prostriedky

uhrádzať veriteľovi v splátkach 73,10 eur mesačne, s úrokovou sadzbou 13,80 % ročne. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný obsah úverovej zmluvy a všeobecných obchodných podmienok pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca vzorový text zmluvy, všeobecných obchodných podmienok používal vo viacerých prípadoch pri poskytovaní úverov iným spotrebiteľom. Žalovanému poskytol finančné prostriedky veriteľ v rámci jeho podnikateľskej činnosti, bankového povolenia a žalovaná pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo vyplýva aj z jeho označenia v zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu. Na zmluvu sa vzťahuje tiež zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože právny predchodca žalobcu poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Na predmetný úver uhradil žalovaný celkovo sumu 383,27 eur, kde je započítaná aj suma za poskytnutie úveru a poistenie. Úver nesplácal riadne a včas, preto došlo k zosplatneniu úveru. Tieto skutočnosti neboli ani zo strany žalovaného popreté. Súd však považoval niektoré ustanovenia za sporné, čím sa zaoberal nižšie.

52. Súd sa v prvom rade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 13,80 % ročne. Z internetovej stránky N. súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 1 roka v júni 2018 činil úrok pre nové obchody 5,34% p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

53. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaná obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100% oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 : „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ (obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 5. 2016 sp. zn. 19Co/312/2015).

54. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

55. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho prepisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva

najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

56. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odpłaty neplatným právnym úkonom.

57. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosť za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

58. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

59. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. (porovnaj aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014).

60. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

61. Vzhľadom na vyššie uvedené závery aj preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§39 Občianskeho zákonníka), a preto žalobca nemá nárok na úrok z úveru pre jeho neplatnosť.

62. Súd poukazuje aj na § 39a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyseľnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

63. Ďalej súd má za preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. h) zák. č. 129/2010 Z.z.. Aj keď uvedená zmluva obsahuje výšku RPMN a

celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, neobsahuje však všetky predpoklady, použité na výpočet tejto RPMN. Spôsob výpočtu RPMN je uvedený v prílohe č. 2 citovaného zákona, pričom podkladom pre výpočet RPMN je číslo posledného čerpania, výška čerpania, interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov, výška splátky alebo platby poplatkov a interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každej splátky alebo platby poplatkov. Súd má za to, že zmluva uvedená neobsahuje.

64. Z dôvodu chýbajúcej tejto náležitosti - predpokladov pre výpočet RPMN aj preto súd považuje úver za bezúročný a bezpoplatkový, ako to predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

65. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017, sp. zn. 25 Co/54/2018 zo dňa 18.12.2018, sp. zn. 7Co/6/2020 zo dňa 29.06.2020, sp. zn. 19Co/36/2020 zo dňa 17.06.2021,

66. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2018 zverejnené Ministerstvom financií SR pri ostatných spotrebiteľských úveroch od 6 do 12 mesiacov do 1.500 eur vrátane, je RPMN 16,96 % (dvojnásobok tejto hodnoty predstavuje sumu 33,92 %), teda menej ako dojednaná výška odplaty v zmluve 17,24 %, ktorá ju vzťahom na uvedené neprekračuje viac ako dvojnásobne.

67. Súd pre úplnosť dopĺňa, že aj keď údaj odplata neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, avšak ak jeden zo vstupných údajov pre výpočet odplaty, a to úrok z omeškania, je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, nemôže byť takýto neplatný údaj zhojený uvedenou odplatom a preto súd nemôže priznať úroky z úveru z úrokovej sadzby, ktorá je neplatná. Je potrebné rozlišovať medzi inštitútom úrokovej sadzby a inštitútom RPMN. Odplata je širší pojem ako úrok z úveru. Tento zahŕňa aj poplatky a obdobie splácania. Žiaden zákon neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržiavania imperatív dobrých mravov zo strany súdu. Žalobca pri stanovení úrokovej sadzby konal v rozpore s odbornou starostlivosťou. Ak tak konal aj voči ostatným spotrebiteľom, porušil v značnom rozsahu svoje povinnosti na finančnom trhu a poškodil spotrebiteľov / obdobne rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22Co41/2020 zo dňa 26.11.2020 /.

68. Súd teda na základe vykonaného dokazovania má za to, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, a teda žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi poskytnutý úver mínus vykonané úhrady.

69. Ďalším žalobcom uplatneným nárokom je nárok na zaplatenie poplatkov vo výške 36 eur, pričom ide o poplatky za upomienky a výzvy, pričom aj v rámci žalovaným uhradených súm započítaných na istinu je taktiež suma, ktorá bola žalobcom z jednotlivých splátok započítaná na úhradu týchto poplatkov. Súd však žalobcovi nárok na zaplatenie týchto poplatkov nepriznal, nakoľko považuje sumu za tieto poplatky za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené s ich zaslaním, ktoré aj v prípade ich písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou boli upomienky a výzvy zaslané. Zároveň má zato, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy,

ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje za súčasného zhodnotenia predmetného dojednania ako takého, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené tak súd žalovaným vykonané úhrady na túto položku v rámci splátok započítal na istinu a sumu uplatňovanú z tohto titulu žalobou zamietol.

70. Pokiaľ ide o samotné dojednanie poistenia a žalované poistné, súd má za to, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané, nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Žalovaný ako klient mal súhlasiť so zvoleným základným súborom poistenia, pričom dojednané poistné predstavovalo 5,29 %. Žalobca nijako súdu nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia. Žalobca taktiež nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Súd má taktiež pochybnosti o skutočnom oboznámení sa s uvedenými dokumentmi žalovaným v zmysle čl. 5. Ďalšie zmluvné dojednania týkajúce sa poistenia, podľa ktorých podpisom úverovej zmluvy vyhlásil, že sa oboznámil s rámcovou zmluvou o poistení uzavretou medzi žalobcom a poisťovňou W. W., P.B.. Žalovanému ako priemernému spotrebiteľovi nemusí byť zrejmy ani význam tohto pojmu, taktiež súd poukazuje na to, že išlo zrejme o pomerne obsahovo rozsiahly dokument upravujúci vzťah medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, poisťovňou a žalobcom. Uvedenie údajov o prijatí súboru základného poistenia tak ako bolo uvedené v predmetnej zmluve bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaný sa pre poistenie nerozhodol po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poistnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Takto žalovanému vznikla povinnosť platiť v rámci príslušnej dojednanej splátky aj časť predstavujúcu poistenie. V zmluve je uvedené, že poistné je vo výške 0,96 eur/mesiac. Z takto formulovaného poistenia nie je zrejme na aké poistné udalosti sa vzťahuje a aké poistné plnenie sa pre poistného poskytne, ak nastane poistná udalosť. V konaní nebolo preukázané, že poistná zmluva bola uzavretá platne podľa § 788 Občianskeho zákonníka a preto súd nárok v časti uplatneného poistenia zamietol.

71. Dodávateľ, ktorý pripravuje text zmlúv, je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za to, že spotrebiteľská zmluva obsahuje zákonom stanovené obligatórne náležitosti, ktoré sú významné pre orientáciu a rozhodovanie spotrebiteľa pri posúdení výhodnosti úveru, doby a rozsahu úveru. Pre absenciu uvedených náležitostí sa úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. a §39 Občianskeho zákonníka považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže predmetný spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca od žalovaného nemôže požadovať žiaden úrok a žiadne poplatky, ktoré boli v zmluve dojednané. Žalobca má nárok na vrátenie istiny pôžičky. Z výpisov bolo preukázané, že žalovanému boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 800 eur, pričom súd mal z predložených výpisov a tvrdení žalobcu preukázané, že žalovaný vykonal nasledujúce platby: dňa 01.06.2018 v sume 16 eur, dňa 15.07.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.08.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.09.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.10.2018 v sume 73,10 eur, dňa 15.11.2018 v sume 73,10 eur a dňa 15.12.2018 v sume 1,77 eur. Spolu tak na poskytnutý úver vykonal úhrady vo výške 383,27 eur. Tento rozsah čerpania a úhrad žalovaný nespochybňoval. Všetky úhrady vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd započítal na istinu úveru a preto dlh žalovaného predstavuje ku dňu vyhlásenia rozsudku sumu 416,73 eur (čerpania v sume 800 eur - úhrady v sume 383,27 eur).

72. Žalobca má proti žalovanému nárok aj na zákonnú sankciu úrok z omeškania z peňažného dlhu. Tento nárok vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Žalobca žiadal úrok z omeškania priznať v sadzbe 5% ročne od 16.04.2019, t.j. od dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti. Žalobca vykonal úkony potrebné k zosplatneniu. Úver zosplatnil dňa 15.04.2019 a od nasledujúce dňa je žalovaný v omeškani s úhradou dlžnej istiny. K 16.04.2019 platila základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,00 %, a po pripočítaní 5 percentuálnych bodov výška úroku z omeškania predstavuje 5,00 % ročne. Preto súd priznal žalobcovi proti žalovanému úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 416,73 eur od 16.04.2019 do zaplatenia.

73. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je uvedené v I. výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

74. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

75. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

76. V zmysle § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

77. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

78. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie 416,73 eur, čo predstavuje úspech 76 % a neúspech 24 %, v ktorej súd žalobu zamietol. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaného vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 52 %.

79. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

80. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.